

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

TRIDESET PRVI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA STABILIZACIJE I PRIDRUŽIVANJA EU, januar - mart 2013.

Podgorica, april 2013.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
1.POLITIČKI DIJALOG	4
2.SPROVOĐENJE SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU (SSP)	5
3. INSTRUMENT ZA PRETPRISTUPNU PODRŠKU – IPA	5
3.1. I komponenta Ipe - Podrška tranziciji i jačanju institucija.....	6
3.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja	6
3.3. III komponenta Ipe - Regionalni razvoj i IV komponenta Ipe - Razvoj ljudskih resursa.....	10
3.4. V komponenta Ipe - Ruralni razvoj.....	10
3.5. Aktivnosti na uvođenju decentralizovanog upravljanja.....	11
3.6. Višekorisnički programi IPA.....	11
3.7. Instrument za podršku infrastrukturnim projektima.....	11
3.8. Programi EU.....	11
4. KOMUNIKACIONA STRATEGIJA	12
5. OBUKE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA	13
6. PROGRAMI PODRŠKE	14
6.1. Jačanje kapaciteta MVPEI	14
6.2. TAIEX - Instrument za tehničku podršku i razmjenu informacija	15
7. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA	17

UVOD

Trideset prvi kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji obuhvata najvažnije događaje koji su obilježili period od 1. I do 31. III 2013.

Izvještaj sadrži presjek ključnih aktivnosti u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, s akcentom na: politički dijalog, sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, instrument za pretpristupnu podršku – Ipa, komunikacijsku strategiju, obuke državnih službenika i namještenika, projekte podrške (TAIEX, CDP) i usklađivanje zakonodavstva.

Takođe, Izvještajem su obuhvaćene i ključne aktivnosti iz pregovaračkog procesa Crne Gore s Evropskom unijom.

Zaključno s istekom ovog izvještajnog perioda, u širokim konsultacijama i stalnoj saradnji sa svim segmentima crnogorskog društva, Vlada Crne Gore je donijela odluke o formiranju ukupno 24 radne grupe za pripremu pregovora s EU i imenovala ukupno osam članova Pregovaračke grupe za vođenje pregovora za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji.

Formirane su radne grupe za sljedeća pregovaračka poglavlja:

I - Sloboda kretanja robe; III - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga; IV - Sloboda kretanja kapitala; V - Javne nabavke; VI - Privredno pravo; VII - Pravo intelektualne svojine; VIII - Konkurencija; IX - Finansijske usluge; X - Informatičko društvo i mediji; XI - Poljoprivreda i ruralni razvoj; XII - Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor; XIII - Ribarstvo; XV - Energetika; XVI - Porezi; XVII - Ekonomska i monetarna unija; XIX - Socijalna politika i zapošljavanje; XX - Preduzetništvo i industrijska politika; XXII - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata; XXIII - Pravosuđe i temeljna prava; XXIV - Pravda, sloboda i bezbjednost; XXV - Nauka i istraživanje; XXVI - Obrazovanje i kultura; XXVII - Životna sredina i XXVIII - Zaštita potrošača i zdravlja.

Radne grupe za pripremu pregovora o pregovaračkim poglavljima: I, III, IV, V, VI, VII, VIII, X, XI, XII, XVII, XIX, XX, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI i XXVII završile su proces analitičkih pregleda (eksplanatorni i bilateralni sastanak - skringing), dok su radne grupe za pripremu pregovora o poglavljima XIII, XV i XXVIII okončale sastanke eksplanatornog skringinga.

1. POLITIČKI DIJALOG

Nastavljen je politički dijalog između Crne Gore i Evropske unije.

- Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **Igor Lukšić** sastao se s **Jostom Korteom**, zamjenikom generalnog direktora za proširenje u Evropskoj komisiji 17. I u Podgorici. Tokom posjete Podgorici, **Jost Korte** se sastao i sa potpredsjednikom Vlade i ministrom pravde **Duškom Markovićem**.
- Predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** se, tokom službene posjete Briselu 21. I, sastao s predsjednikom Evropskog savjeta Hermanom Van Rompejom i predsjednikom Evropske komisije Žozeom Manuelom Barozom.
- Potpredsjednik **Lukšić** je bio gost na sastanku šefova misija država članica Evropske unije i Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, koji je održan 30. I povodom predstavljanja programa irskog predsjedništva EU.
- Predsjednik Vlade **Milo Đukanović** bio je gost na sastanku šefova misija država članica Evropske unije i Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, održanom 13. III 2013. Na sastanku je bilo riječi o političkim i ekonomskim prilikama u Crnoj Gori i daljoj dinamici evropske integracije Crne Gore.
- Premijer **Đukanović** bio je gost na otvaranju 8. Briselskog foruma, godišnjeg sastanka na visokom nivou, na kojem se razgovora o globalnim izazovima današnjice sa kojima se suočavaju zemlje s obje strane Atlantika. Takođe, premijer **Đukanović** je bio glavni govornik na panelu *Budućnost evroatlantskih integracija*, koji je održan 16. III 2013.

Tokom izvještajnog perioda, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **Igor Lukšić** je imao sljedeće posjete i bilateralne susrete s visokim predstavnicima država članica EU:

- 4. II susret s ministrom vanjskih poslova Italije **Đulijem Tarcijem di Sant Agatom** i državnim sekretarom u Ministarstvu vanjskih poslova Španije **Gonsalom de Benitom Sekadesom**.
- 20 – 21. II zvanična posjeta Saveznoj Republici Njemačkoj, na poziv ministra vanjskih poslova Njemačke **Gvida Vestervelea**.
- 5 – 8. III zvanična posjeta Švedskoj, Finskoj i Norveškoj. Održani sastanci s ministrom vanjskih poslova Švedske **Karlom Biltom**, ministarkom za

evropske poslove Švedske **Birgit Olson**, kao i ministrima vanjskih poslova Finske i Norveške, **Erki Tuomiojom** i **Espen Bert Eideom**.

- 14 – 15. III zvanična posjeta Republici Francuskoj, na poziv ministra vanjskih poslova Francuske **Lorana Fabijusa**.

2. SPROVOĐENJE SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU (SSP)

U pogledu ispunjavanja obaveza po osnovu SSP-a, u Podgorici je 5. III 2013. održan četvrti sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju.

Na sastanku je razmatran napredak u oblasti bankarstva, osiguranja i drugih finansijskih usluga, prava osnivanja i slobode pružanja usluga, prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine, javnih nabavki i privrednog prava. Razmatrani su i najnoviji rezultati u oblasti zaštite potrošača i zdravstvene zaštite, kao i konkurencije, anti-monopolske politike i državne pomoći. Predstavnicima EK su ocijenili da je Crna Gora ostvarila mjerljiv napredak u usklađivanju zakonodavstva s propisima Evropske unije, posebno u oblasti poštanskih usluga.

Crna Gora je ohrabrena da nastavi započete reforme i da prati dalje izmjene zakonodavstva EU u ovoj oblasti.

Takođe, 25. I i 7. III 2013. održana su dva tehnička sastanka delegacije Crne Gore s predstavnicima EU o izmjenama i dopunama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Republike Crne Gore, s druge strane.

Revizija Sporazuma je uslovljena budućim članstvom Republike Hrvatske u EU, a cilj ovog procesa je zadržavanje istih uslova pod kojima se realizuju trgovinski odnosi između Crne Gore i Hrvatske i nakon njenog pristupanja Evropskoj uniji.

3. INSTRUMENT ZA PRETPRISTUPNU PODRŠKU – IPA

U okviru koordinacije korištenja pretpristupne podrške u toku su pripremne aktivnosti za početak programiranja sredstava instrumenta IPA II.

MVPEI je u prethodnom periodu sprovelo brojne aktivnosti kako bi upoznao resorna ministarstva s predstojećim obavezama u ovom procesu. Od početka februara održana su dva koordinativna sastanka s predstavnicima jedinica SPO svih ministarstava koja su uključena u korištenje sredstava pretpristupne podrške i seminar o programiranju uz primjenu sektorskog pristupa. Seminar je organizovala Evropska komisija i u saradnji s MVPEI, a pored predstavnika

jedinica SPO i DEU, prisustvovali su predstavnici diplomatskih predstavništava i međunarodnih finansijskih institucija i organizacija.

U skladu s preporukama Evropske komisije, MVPEI je pripremio **Informaciju o pripremama za početak procesa programiranja pretprijetne podrške EU za period 2014 – 2020 (IPA II)** koju je Vlada razmotrila i usvojila 28. II 2013.

Zaključcima ove Informacije, sva resorna ministarstva su zadužena da MVPEI dostave predlog prioriteta za finansijsku podršku kroz Ipu II. Ova, početna, faza pripreme za programiranje Ipe II ne zahtijeva definisanje konkretnih projekata već samo oblasti koje će u narednom periodu biti prioritetne za finansijsku podršku kroz Ipu II.

Usaglašeni predlog prioriteta na nacionalnom nivou će biti prosljeđen EK kao prilog za izradu Strateškog programskog dokumenta Crne Gore.

3.1. I komponenta Ipe - Podrška tranziciji i jačanju institucija

Projekti iz oblasti prve komponente Ipe za programe Ipa 2007-2011 sprovode se u skladu s planiranom dinamikom, osim projekta digitalizacije koji je u kašnjenju.

Nacionalne programe Ipe za 2012. i 2013. godinu usvojila je Evropska komisija odlukom c(2012)9382 od 11. XII 2012, nakon čega je uputila predlog finansijskih sporazuma MVPEI na proceduru usaglašavanja. Programi sadrže 14 projekata ukupne vrijednosti 21.297.103 €. Od čega, IPA sredstva iznose 18.019.891 €, dok je vrijednost nacionalnog kofinansiranja 3.277.212 €.

Tokom procedure usaglašavanja, finansijski sporazumi su upućeni na mišljenje svim ministarstvima, Sekretarijatu za zakonodavstvo i posebno Ministarstvu finansija na odobravanje iznosa nacionalnog kofinansiranja koje je potrebno izdvojiti za sprovođenje projekata. MVPEI je dobilo pozitivna mišljenja od svih navedenih institucija čime su finansijski sporazumi načelno usaglašeni.

Nakon što ih usvoji Vlada, potpisivanje sporazuma se može očekivati u drugom kvartalu 2013.

3.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja

U Crnoj Gori se trenutno sprovodi **103 projekta**, od kojih 40 bilateralnih (Albanija - Crna Gora; Bosna i Hercegovina - Crna Gora; Hrvatska - Crna Gora i Srbija - Crna Gora), 26 transnacionalnih (Program Jugoistočna Evropa i Mediteran) i 37 projekata u okviru IPA Jadranskog susjedskog programa.

Alokacija EU sredstava i kofinansiranja

Programi prekogranične saradnje	Ukupan broj projekata po programima	Ukupna vrijednost projekata u Crnoj Gori (u €)
Albanija-Crna Gora	11 projekata	1.034.000,00 (EU grant 878.900,00)
Bosna i Hercegovina - Crna Gora	8 projekata	944.049,44 (EU grant 788.010,74)
Hrvatska-Crna Gora	6 projekata	1.227.392,69 (EU grant 1.034.639)
Srbija-Crna Gora	15 projekata	2.147.630,21 (EU grant 1.806.968,67)
Jugoistočna Evropa	23 projekata	2.351.733,16 (EU grant 2.003.908,43)
Mediteranski program	3 projekta	357.240,00 (EU grant 303.006,15)
Jadranski susjedski program	17 projekata, I poziv 20 projekata, II poziv	4.705.704,67 (EU grant 3.980.723,97) 4.894.575,75 (EU grant 4.160.389,39)
Ukupno	103 projekata	17.662.325,92 (EU grant 14.896.546,35)

Bilateralni programi

Albanija – Crna Gora

U toku je evaluacija projekata iz III poziva za projekte koji obuhvata sredstva Ipe 2010. i 2011, ukupne vrijednosti 1,080,000€ za Crnu Goru i 1,530,000€ za Albaniju. Završen je izvještaj o prvom koraku evaluacije u kojem je

predstavljeno otvaranje, administrativna provjera i provjera prihvatljivosti aplikacija i partnera u projektima.

U izvještajnom periodu održani su sastanci Operativnih struktura prekograničnog programa na kojima se diskutovalo o strateškim projektima i odlučeno da sledeći poziv u okviru programa Albanija-Crna Gora bude strateški.

Bosna i Hercegovina – Crna Gora

Održan je sastanak operativnih struktura, Zajedničkog tehničkog sekretarijata i ugovornih tijela na kojem su definisani sadržaj i uputstva za aplikante. Takođe, na pomenutom sastanku je diskutovano o vremenskom okviru za objavu III poziva za projekte.

U izvještajnom periodu, u Neumu je održana obuka za sprovođenje projekata u okviru programa prekogranične saradnje za korisnike iz II poziva.

Hrvatska – Crna Gora

Održan je sastanak Zajedničkog odbora za praćenje prekograničnog programa na kojem je usvojen finalni izvještaj o evaluaciji projekata iz II poziva. Predstavljeni su rezultati projekata koji su sprovedeni u okviru I poziva za projekte.

U Kotoru je održan bilateralni sastanak operativnih struktura, Zajedničkog tehničkog sekretarijata i ugovornih tijela na kojem su definisani sadržaj i uputstva za aplikante kao i dalji koraci neophodni za objavu III poziva za projekte. U Dubrovniku i Kotoru su sprovedene dvodnevne obuke za sprovođenje projekata u okviru programa prekogranične saradnje za korisnike grantova iz II poziva.

Srbija – Crna Gora

Nastavljeno je s implementacijom 13 projekata u okviru II poziva. U Beogradu je održan bilateralni sastanak operativnih struktura i Zajedničkog tehničkog sekretarijata na kojem su definisani sadržaj i uputstva za aplikante kao i dalji koraci neophodni za objavu III poziva za projekte.

Kosovo-Crna Gora

Vlada Crne Gore je u izvještajnom periodu odobrila za potpisivanje Finansijski sporazum 2012 Kosovo – Crna Gora. Planirano je zapošljavanje osoblja Zajedničkog tehničkog sekretarijata u narednom periodu. Imenovani su članovi Zajedničkog odbora za praćenje, koji uključuje sve relevantne institucije kao i u ostalim prekograničnim programima, s izuzetkom Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja koje je novi član ZOP-a.

U okviru bilateralnih i transnacionalnog programa Jugoistočna Evropa izvještajni period su obilježile i redovne nadgledne posjete projektima koji se finansiraju u Crnoj Gori u okviru prvih poziva za projekte. Cilj posjeta je podrška u sprovođenju projekata, u pripremi finalnih narativnih i finansijskih izvještaja koji se podnose DEU u Podgorici, rješavanje mogućih nedoumica i sl. Posjete su obavili predstavnici ZTS, MVPEI.

Jadranski susjedski program saradnje

Izvještajni period je protekao u znaku informativnih nadglednih posjeta projektima koji se finansiraju u Crnoj Gori u okviru I poziva za projekte. Cilj posjeta je upoznavanje s procesom sprovođenja projekata, rješavanje mogućih nedoumica korisnika fondova i upoznavanje s obavezama izvještavanja.

U prvom kvartalu 2013, crnogorski projektni partneri su započeli sprovođenje projekata u okviru II poziva.

Transnacionalni programi

Program Jugoistočna Evropa (SEE)

U Podgorici je održan XI sastanak Odbora za praćenje na kojem su predstavljeni rezultati sprovođenja projekata u okviru I i II poziva. Usvojena je finalna lista svih projekata u okviru IV poziva i najavljena revizija Operativnog programskog dokumenta. Predstavljen je plan aktivnosti za 2013.

U okviru Ministarstva finansija (Sektor za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći), uspostavljena je Kancelarija za prvi nivo kontrole čija je uloga verifikacija troškova crnogorskih partnera koji učestvuju u transnacionalnim projektima iz III i IV poziva.

Mediterranski program (MED)

U Lisabonu je održan sastanak Odbora za praćenje na kojem su predstavljeni rezultati Poziva za kapitalizaciju. Takođe, prezentovana je iskorišćenost sredstava koja su do sada bila opredijeljena na nivou programa kao i buduća potrošnja sredstava tehničke podrške za sredstva 2010-2013. Dogovoreno je da svaka država učesnica dostavi ZTS-u predlog potrošnje sredstava pomenute tehničke podrške.

Održana su dva inicijalna sastanaka (u Rimu 6-8. i Beču 13-15 III 2013.) na kojima su učestvovali predstavnici Direkcije za programe prekogranične saradnje (MVPEI), a na kojima je bilo riječi o programskom periodu 2014-2020 kao i budućem rasporedu programskih oblasti u okviru transnacionalnih programa.

3.3. III komponenta Ipe - Regionalni razvoj i IV komponenta Ipe - Razvoj ljudskih resursa

Evropska komisija je usvojila operativne programe za III i IV komponentu za period 2012-2013. i odobrila Strateški okvir usklađenosti tokom novembra 2013.

Nastavljeno je praćenje pripreme projektne dokumentacije i identifikacionih formulara za opise operacija definisanih u operativnim programima, što je pored decentralizacije sistema upravljanja za ove dvije komponente uslov za operativno korištenje sredstava.

3.4. V komponenta Ipe - Ruralni razvoj

Nastavljene su aktivnosti na izradi neophodne dokumentacije i procedura ključnih za akreditaciju V komponente IPA. S obzirom da je potpisivanje **Sektorskog sporazuma između Evropske komisije i Crne Gore o pravilima saradnje u pogledu finansijske pomoći EU Crnoj Gori i sprovođenju pomoći u okviru V komponente IPA (IPARD)** jedan od preduslova za akreditaciju V komponente IPA u Crnoj Gori, međusektorski tim, koji je zadužen za njegovu izradu je nastavio rad na usklađivanju Sporazuma i njegovoj finalizaciji.

U narednom periodu očekuje se zvanično usvajanje Programa IPARD. Finalnu verziju Programa Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja dostavilo je Evropskoj komisiji u novembru 2012.

Kod projekta *Jačanje programa ruralnog razvoja kroz IPARD* iz nacionalnog programa IPA 2011, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je 8. III 2013. dostavilo Delegaciji Evropske unije informacije koje su predstavljale preduslov za početak realizacije projekta. Krajem marta 2013. finalizovan je ugovor i dostavljen partneru za tvining na potpisivanje.

3.5. Aktivnosti na uvođenju decentralizovanog upravljanja

Nastavljene su redovne aktivnosti u okviru pripreme za prenos ovlašćenja za upravljanje fondovima EU. U okviru završne faze decentralizacije sistema upravljanja za I i IIb komponentu Ipe, nastavljene su pripreme dokumentacije za drugu posjetu revizora EK za ocjenu uspostavljenog sistema za decentralizovano upravljanje koja se očekuje sredinom aprila 2013.

U saradnji s nezavisnom revizorskom kućom KPMG završena je faza ocjene usklađenosti za III i IV komponentu. **U skladu s preporukama revizora KPMG pripremljena je neophodna dokumentacija za akreditacijski paket za III i IV komponentu koji je zvanično prosljeđen Evropskoj komisiji 29. III 2013.**

3.6. Višekorisnički programi IPA

Evropska komisija je 15. II odobrila 13 opisa u okviru programa za 2013. ukupne vrijednosti 100.050.000 € za sve zemlje korisnice. U okviru redovne procedure MVPEI je prosljedilo opise projekata institucijama koje su njihovi korisnici u Crnoj Gori na upoznavanje.

3.7. Instrument za podršku infrastrukturnim projektima

Tokom ovog kvartala završen je IX poziv za dostavljanje projekata u okviru Investicijskog okvira za Zapadni Balkan. Nacionalni koordinator za Ipu je, uz saglasnost Ministarstva ekonomije, podržao predlog regionalnog projekta *Sektorska studija o grijanju na biomasu za region Zapadnog Balkana*.

3.8. Programi EU

MVPEI je tokom februara i marta 2013. dostavio Delegaciji EU zahtjeve za pokretanje procesa za povratak dijela finansijskog doprinosa koje je Crna Gora uplatila za sljedeće programe:

- Sedmi okvirni program EU 2007-2013 (FP7) za 2012;
- Okvirni program za preduzetništvo i inovacije / Okvirni program za konkurentnost i inovacije (EIP CIP) 2007-2013 za 2011;
- Okvirni program za preduzetništvo i inovacije / Okvirni program za konkurentnost i inovacije (EIP CIP) 2007-2013 za 2012;
- KULTURA 2013 za 2012 i
- Program podrške ICT politici (ICT PSP) za 2012.

4. KOMUNIKACIONA STRATEGIJA

Nastavljena je kvalitetna saradnja MVPEI s medijima i organizacijama civilnog društva. O svim važnim događajima i aktivnostima iz nadležnosti MVPEI, koje su obilježile prvi kvartal 2013, predstavnici medija su bili blagovremeno informisani putem najava i saopštenja na internetskim stranicama Vlade Crne Gore i MVPEI.

Ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **Igor Lukšić** je, u proteklom izvještajnom periodu, dao veći broj intervjua domaćim i inostranim medijima (Tanjug, Mina, HRT, Albanske dnevne novine, TV Atlas).

Takođe, državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU ambasador **Aleksandar Andrija Pejović** je dao veći broj intervjua za domaće i inostrane medije (Pobjeda, Dnevne novine, ND Vijesti, TV Vijesti, Evropski puls, TV France 3, Novinska agencija Agerpres iz Bukurešta, austrijski Die Presse, Portal Analitika)

U pogledu saradnje s civilnim društvom, održan je veći broj sastanaka, a glavni pregovarač i predstavnici Generalnog direktorata za EI su učestvovali na većem broju skupova u organizaciji nevladinih organizacija.

Tokom izvještajnog perioda održano je više sastanaka s predstavnicima NVO EpuCG, Centar za građansko obrazovanje, Eko Centar Delfin i Fors Montenegro u vezi realizacije projekata koji imaju za cilj informisanje javnosti o procesu pristupanja Crne Gore EU.

Skupovi:

- 25. I u organizaciji NVO CDT, u Podgorici je održan okrugli sto na temu: *Informisanje građana o evropskim integracijama – šanse, izazovi i ograničenja*, na kojem je učestvovao predstavnik GDEI.
- 14. II u organizaciji NVO CGO, na Cetinju je održan panel *Uloga lokalnih zajednica u procesu evropskih integracija*, u okviru projekta *EU info bus-na putu ka EU*, na kojem je učestvovao predstavnik GDEI.
- 27. II u organizaciji NVO CDT, u Podgorici je održana konferencija o dobrom upravljanju na kojoj je učestvovao ambasador **A. A. Pejović**.
- 27. II na UDG-u, ambasador **A. A. Pejović** je održao predavanje za studente o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.
- 6. III na Ekonomskom fakultetu u Bijelom Polju ambasador **A. A. Pejović** je učestvovao na panel diskusiji *Uloga mladih u procesu evropskih integracija*.
- 6. III ambasador **A. A. Pejović** učestvovao na skupu pod nazivom: *Značaj procesa pristupanja EU za razvoj lokalnih samouprava – koristi i izazovi od članstva* u organizaciji opštine Bijelo Polje.
- 8. III na UDG-u organizovano predavanje glavnih pregovarača Crne Gore i Islanda ambasadora **Aleksandra Andrije Pejovića** i **Stefana Haukura Johanesona**, na temu: *Proces pristupanja Islanda Evropskoj uniji - stanje stvari*.
- 20. III u organizaciji NVO CGO, u Danilovgradu je održan panel *Uloga lokalnih zajednica u procesu evropskih integracija*, u okviru projekta *EU info bus-na putu ka EU* na kojem je učestvovao predstavnik GDEI.
- 28. III u organizaciji NVO CGO, u Podgorici je održana panel diskusija na temu: *Crna Gora u procesu pregovaranja sa Evropskom unijom: osvrt na pregovaračko poglavlje 23.-Pravosudje i temeljna prava*. Na panelu je učestvovao predstavnik GDEI.

U prvom kvartalu 2013. započela je realizacija serijala TV emisija o pregovorima o pristupanju Crne Gore EU *Euritmija*, koji realizuju TV Vijesti u saradnji s DEU, dok MVPEI pruža logističku podršku. Prva emisija, u kojoj je gostovao ambasador **A. A. Pejović** je emitovana 13. II, a tokom izvještajnog perioda je emitovano 7 emisija koje su obrađivale konkretna pregovaračka poglavlja.

5. OBUKE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Zaposleni u MVPEI su, tokom izvještajnog perioda, pohađali više obuka, seminara i radionica u oblasti međunarodne saradnje u inostranstvu (Austrija, NR Kina).

Takođe, predstavnici MVPEI su učestvovali u realizaciji obuka Regionalne škole za državnu upravu – ReSPA, u oblastima izgradnje institucija za članstvo u EU i pravne harmonizacije, kao i razvoju i koordinaciji ljudskih resursa u evropskom okviru.

Konačno, Uprava za kadrove je nastavila s organizacijom obuka kako u oblastima od opšteg značaja za rad u državnoj službi, tako i organizacijom kurseva stranih jezika, dok je MVPEI nastavilo saradnju s Francuskim Institutom u okviru projekta *Frankofonije* u oblasti usavršavanja francuskog jezika, posebno za službenike angažovane na poslovima evropskih integracija.

6. PROGRAMI PODRŠKE

6.1. Jačanje kapaciteta MVPEI

Nastavljena je realizacija aktivnosti u pogledu razvoja kapaciteta MVPEI, posredstvom Programa za razvoj kapaciteta UNDP-a (CDP).

U izvještajnom periodu CDP je produžio angažman šest nacionalnih konsultanata u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija, na pozicijama u: Direkciji za pravnu harmonizaciju, Direkciji za pristupanje EU, Generalnom direktoratu za koordinaciju programa pomoći EU i Službi MVPEI za upravljanje ljudskim resursima.

Takođe, CDP je angažovao međunarodnog konsultanta, koji će pružati stručnu podršku glavnom pregovaraču i radnim grupama za pripremu pregovora o pojedinim poglavljima, kao i lokalnu konsultankinju sa zadatkom pružanja podrške generalnom sekretaru i Službi za normativno-pravne poslove MVPEI.

U pogledu podrške pregovaračkom procesu Crne Gore, CDP je, u saradnji sa Slovak aid-om, omogućio angažman dva slovačka eksperta koji treba da pomognu u radu članovima Radne grupe za pripremu pregovora za oblast pravne tekovine EU koji se odnosi na pregovaračko poglavlje XXIV - Pravda, sloboda i bezbjednost, u oblastima: viza, azila, migracija i Šengena.

Takođe, CDP je obezbijedio sredstva za organizovanje studijske posjete Slovačkoj za predstavnike Radnih grupa za pripremu pregovora o poglavljima 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj i 12 – Bezbjednost, hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor.

6.2. TAIEX - Instrument za tehničku podršku i razmjenu informacija

U okviru TAIEX podrške (Instrumenta za tehničku podršku i razmjenu informacija), u periodu na koji se odnosi Izvještaj realizovane su sljedeće aktivnosti:

MART 2013
25/03 – Rad od kuće na implementaciji EU legislative u kontekstu Sporazuma za evropsku civilnu avijacijsku regiju – Brisel, Belgija
20/03 – Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (falsifikovanje eura) – Podgorica
20/03 - Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (droge) – Podgorica
20/03 – Studijska posjeta na temu jačanja forenzičkih kapaciteta - Münster, Njemačka
19/03- Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (organizovani kriminal) – Podgorica
19/03 - Ekspertska misija za implementaciju EU legislative u kontekstu Sporazuma za evropsku civilnu avijacijsku regiju – Podgorica
19/03 – Studijska posjeta na temu transparentnosti i civilne uključenosti – Brisel, Belgija
18/03 - LAF radionica za održiv i konkurentan turizam na lokalnom nivou - Brisel, Belgija
18/03 - Skrining sastanak za poglavlje 27 – zivotna sredina –Brisel, Belgija
14/03 – Višedržavna radionica: Izvan granica – uloga notara kao podrške pravnom sistemu - Berlin, Njemačka
14/03 - Skrining sastanak za Poglavlje 13 – ribarstvo – Brisel, Belgija
13/03 – Ekspertska misija vezano za poglavlja 23 i 24 (azil) - Podgorica
13/03 - Ekspertska misija vezano za pripremu strategije za usvajanje legislative u oblasti sigurnosti hrane, veterinarstva i fitosanitarije – Podgorica
13/03 – Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (reforma sudstva) - Podgorica
12/03 - Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (terorizam) – Podgorica
11/03 – Skrining sastanak za poglavlje 19 – socijalne politike i zapošljavanje - Brisel, Belgija
11/03 – Višedržavna radionica za implementaciju EU acquis i evropskih standarda u oblasti praćenja i odgovora na bolesti - Stokholm, Svedska
11/03 - Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (politika vezano za vize) – Podgorica
11/03 – Radionica vezano za ulogu socijalnog dijaloga u oblasti sigurnosti i zdravlja na radnom mjestu- Zagreb, Hrvatska
11/03 – Ekspertska misija vezano za harmonizaciju godišnjih računa i finansijskih izvještaja o naplatama iz osiguravajućih društava – Podgorica

07/03 – Radionica za podržavanje kontrole životinjskih bolesti - Brisel, Belgija
 07/03 – Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 – Podgorica
 07/03 – Radionica za higijenu sastojaka iz hrane - Podgorica
 06/03 - Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (sudska saradnja) – Podgorica
 05/03 - Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (sudska saradnja) - Podgorica
 05/03 - Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (eksterne granice) - Podgorica
 05/03 - Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 (migracije) – Podgorica
 05/03 – Misija vršnjačke procjene za direktive za servise – Podgorica
 04/03 – Skrining sastanak na poglavlje 01 – slobodno kretanje robe - Brisel, Belgija
 04/03 – Ekspertska misija za pripremanje vodiča za sprovođenje određenih odredbi Regulative (EC) No 853/2004 vezano za higijenu hrane životinjskog porijekla - Podgorica

FEBRUAR 2013

27/02 – Skrining sastanak za poglavlje 15 -Energija / 21 – DESET – Brisel, Belgija
 26/02 – Studijska posjeta vezano za Etički kodeks u policiji – Beč, Austrija
 25/02 – Skrining sastanak za poglavlje 17 – ekonomske i monetarne politike – Brisel, Belgija
 25/02 – Ekspertska misija za poglavlja 23 i 24 - Podgorica
 21/02 – Skrining sastanak za poglavlje 04 – slobodno kretanje kapitala – Brisel, Belgija
 20/02 – Studijska posjeta za procedure javnih nabavki - Brisel, Belgija
 19/02 – Skrining sastanak za poglavlje 28 – zaštita potrošača i zdravlja - Brisel, Belgija
 19/02 – Radionica za mjere ruralnog razvoja za IPA II / IPARD 2014-2020 - Brisel, Belgija
 12/02 – Radionica za postavljanje standarda Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) – Beograd, Srbija
 04/02 - LAF radionica za EU energetske politike na lokalnom nivou - Brisel, Belgija
 04/02 – Skrining sastanak za poglavlje 27 – životna sredina - Brisel, Belgija

JANUAR 2013

30/01 - Višedržavna radionica o timovima za uklanjanje eksplozivnih naprava – Sarajevo, Bosna i Hercegovina
 29/01 - Višedržavna radionica o finansijskim istragama, sa specifičnim fokusom na pitanja u vezi sa terorizmom – Sarajevo, Bosna i Hercegovina
 29/01 - Radionica o sudskoj saradnji u građanskim parnicama - Podgorica
 28/01 - Skrining sastanak za poglavlje 12 – bezbjednost hrane, veterinarska i

fitosanitana politika – Brisel, Belgija
 28/01 - Radionica o ribarstvu i zahtjevima za akvakulturne proizvode – Poreč, Hrvatska
 28/01 - Ekspertska misija o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova - Podgorica
 23/01 - Skrining sastanak za poglavlje 19 – socijalna politika i zapošljavanje – Brisel, Belgija
 22/01 - Radionica za organizovani kriminal – Hag, Holandija
 21/01 - Skrining sastanak za poglavlje 10 – informaciono društvo i mediji– Brisel, Belgija
 18/01 - Skrining sastanak za poglavlje 14 – slobodno kretanje kapitala– Brisel, Belgija
 16/01 - Radionica o nepravilnostima u sprovođenju EU fondova - Podgorica
 14/01 - Skrining sastanak za poglavlje 1 – slobodno kretanje robe –Belgija, Brisel
 14/01 - Studijska posjeta o primjeni direktive za radio i Telekomunikacione opreme za terminale – Stockholm, Švedska
 10/01 - Skrining sastanak za poglavlje 17 – ekonomska i monetarna politika – Brisel, Belgija

7. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA

U izvještajnom periodu pripremljeno je mišljenje na **48 predloga zakona i podzakonskih akata** koji su prikazani u tabeli.

JANUAR 2013		
1	Predlog zakona o dopuni Zakona o strancima	MUP
2	Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica	MF
3	Predlog zakona o dopunama Zakona o osiguranju	MF
4	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o hartijama od vrijednosti	MF
5	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o elektronskim medijima	MF
6	Predlog zakona o izmjeni Zakona o energetici	ME
7	Predlog zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja	MORT
8	Predlog zakona o dopuni Zakona o lijekovima	MZ
9	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o elektronskim komunikacijama	MIDT

10	Predlog uredbe o dopunama Uredbe o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića kontrolnim akciznim markicama	MF
11	Predlog uredbe o prestanku važenja Uredbe o načinu izrade i donošenju tehničkih propisa i tehničkih specifikacija i registru tehničkih propisa	ME
FEBRUAR 2013		
12	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o porezu na dodatu vrijednost	MF
13	Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o izmjenama i dopunama Sporazuma TRIPS	ME
14	Predlog zakona o zaštiti potrošača	ME
15	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji u oblasti vazdušnog saobraćaja između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Srbije	MSP
16	Predlog zakona o socijalnom stanovanju	MORT
17	Predlog uredbe o bližim mjerilima za razvrstavanje poslova radnih mjesta državnih službenika u zvanja u okviru nivoa i kategorija	MUP
18	Predlog uredbe o službenim zvanjima lokalnih službenika i namještenika i uslovima za njihovo vršenje u organima lokalne uprave	MUP
19	Predlog odluke o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz robe	ME
20	Predlog pravilnika o obliku pločice sa podacima o broju lica koja mogu biti ukrcana na čamac za rafting	MSP
21	Predlog pravilnika o sadržaju i načinu vođenja upisnika i imenika čamaca za rafting	MSP
22	Predlog pravilnika o sadržaju i obrascu potvrde o sposobnosti splava za plovību	MSP
23	Predlog uredbe o Nacionalnoj listi indikatora zaštite životne sredine	MORT
24	Predlog odluke o izradi Državne studije lokacije "Sektor 20 i sektor 21" – Tivat	MORT
25	Predlog odluke o izradi Državne studije lokacije "Dio Sektora 22"	MORT
MART 2013		
26	Predlog zakona o potvrđivanju Memoranduma o pravnim	MUP

	i sudskim garancijama protiv nezakonite obrade ličnih podataka	
27	Predlog zakona o porezu na promet nepokretnosti	MF
28	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu	MPR
29	Predlog zakona o dopuni Zakona o elektronskim medijima	MK
30	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o akreditaciji	ME
31	Predlog zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti	MRSS
32	Predlog zakona o potvrđivanju Opcionog protokola uz Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima	MRSS
33	Predlog zakona o štrajku	MRSS
34	Predlog pravilnika o obrascu i načinu izdavanja službene legitimacije ovlašćenog lica koje vrši vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne poslove	MO
35	Predlog uredbe o postupku naplate poreskih potraživanja imovinom poreskog obveznika	MF
36	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o uslovima i načinu korišćenja objekata za reprezentativne potrebe u svojini Crne Gore	MF
37	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o uslovima i načinu korišćenja stanova za službene potrebe u svojini Crne Gore	MF
38	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o uslovima i načinu korišćenja predmeta umjetničke i kulturne vrijednosti u svojini Crne Gore	MF
39	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o uslovima i načinu korišćenja službenih zgrada i poslovnih prostorija u svojini Crne Gore	MF
40	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore	MF
41	Predlog pravilnika o visini naknade za vršenje pregleda čamca za rafting	MSP
42	Predlog pravilnika o sadržaju sertifikata i evidenciji priznatih proizvođača splavova	MSP
43	Predlog pravilnika o posijedanju vučnih vozila željezničkim radnicima	MSP
44	Predlog uredbe o načinu i uslovima skladištenja otpada	MORT
45	Predlog odluke o rješavanju stambenih potreba državnih	MORT

	službenika i namještenika	
46	Predlog odluke o načinu i kriterijumima za rešavanje stambenih potreba funkcionera	MORT
47	Predlog uredbe o obimu prava i standardima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja na sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite	MZ
48	Predlog odluke o mreži zdravstvenih ustanova	MZ

Od ukupnog broja datih mišljenja u prvom kvartalu 2013. godine, sljedeći akti sadrže sekundarne izvore prava EU:

1	Predlog zakona o zaštiti potrošača	ME
2	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o akreditaciji	ME
3	Predlog zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja	MORT
4	Predlog zakona o socijalnom stanovanju	MORT
5	Predlog uredbe o načinu i uslovima skladištenja otpada	MORT

KORIŠĆENE SKRAĆENICE	
MF	Ministarstvo finansija
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MORT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
MPRR	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
MVPEI	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MPS	Ministarstvo prosvjete i sporta
MZLJMP	Ministarstvo za manjinska prava
ME	Ministarstvo ekonomije
MZ	Ministarstvo zdravlja
MIDT	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
MP	Ministarstvo pravde i ljudskih prava
MN	Ministarstvo nauke
MO	Ministarstvo odbrane
MK	Ministarstvo kulture
MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
EK	Evropska komisija
DEU	Delegacija Evropske unije
IPF	Instrument za podršku infrastrukturnim projektima
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija
IPARD	IPA Program za poljoprivredu i ruralni razvoj

OP	Operativni program
SCF	Strateški okvir usklađenosti